

Gedragsprotocol

Inhoudsopgave

<u>1. Doelstelling van het protocol</u>	<u>2</u>
<u>2. Voorwaarden voor beleid</u>	<u>5</u>
<u>3. Wat wordt er onder pesten verstaan?</u>	<u>6</u>
<u>4. Signalen dat het kind gepest wordt</u>	<u>6</u>
<u>5. Activiteiten in het kader van preventie</u>	<u>7</u>
<u>6. Als er dan toch gepest wordt</u>	<u>8</u>
<u>7. Als het pesten door blijft gaan</u>	<u>10</u>
<u>8. Sanctiebeleid</u>	<u>11</u>
<u>9. Adviezen aan de ouders</u>	<u>12</u>
<u>10. Cyberpesten</u>	<u>13</u>

1. Doelstelling van het protocol

De Achtbaan wil een school zijn waarin ieder zich veilig voelt.

We vinden dat we er alles aan moeten doen om de aan onze zorg toevertrouwde kinderen een zo veilig mogelijke omgeving te garanderen, zodat ze zich optimaal kunnen ontwikkelen.

- Door de regels en afspraken samen met de kinderen te maken worden deze beter gedragen.
- Door regels en afspraken zichtbaar te maken kunnen kinderen en volwassenen, als er zich ongewenste situaties voordoen, elkaar aanspreken op deze regels en afspraken.
- Door elkaar te steunen en wederzijds respect te tonen stellen we alle kinderen in de gelegenheid om met veel plezier naar school te gaan.
- Binnen onze school hanteren wij de uitgangspunten van De Vreedzame School, de lessen uit de methode komen wekelijks aan bod.

Op De Achtbaan gaan we respectvol met elkaar om. Als dit niet lukt, worden bij ongewenst gedrag de volgende stappen gevolgd:

In de klas:

1e stap

- Leerling krijgt een waarschuwing.
- Leerkracht benoemt concreet het ongewenste gedrag en welk gedrag gewenst is.
- Leerkracht is voorspelbaar in de consequentie - bij de volgende waarschuwing zit je op een ander (apart) plekje in de klas.

2e stap

- Leerling krijgt een waarschuwing.
- Leerkracht benoemt concreet het ongewenste gedrag en welk gedrag gewenst is.
- Leerling gaat zitten op een ander (apart) plekje in de klas.
- Leerkracht is voorspelbaar in de consequentie - volgende keer zit je in een andere klas (voor de rest van de ochtend of dag)

3e stap

- Leerling gaat naar een andere klas en neemt alle het schoolwerk mee om daar te werken.
- Leerling blijft tot lunch of eind van de dag in de andere klas.

- Na schooltijd bespreken leerkracht en leerling deze situatie na.
- Ouders worden door de leerkracht geïnformeerd.

Uiteraard kan bij het laten zien van het gewenste gedrag uiteraard ook een stap “terug gedaan” worden (bijv. van stap 2 naar stap 1, de eigen plek).

Stappen tijdens buitenspelen

1e stap

- Leerling krijgt een waarschuwing.
- Leerkracht benoemt concreet het ongewenste gedrag en welk gedrag gewenst is.
- Leerkracht is voorspelbaar in de consequentie - volgende keer zit je op de bank (time-out).
-

!!! Als de veiligheid van andere kinderen in het gedrang komt, door het gedrag van 1 of meerdere leerlingen, gaan die direct naar binnen en na de pauze zitten zij ook direct in een andere klas (zie 3e stap hiervoor).

2e stap (time out)

- Leerling krijgt een waarschuwing.
- Leerkracht benoemt concreet het ongewenste gedrag en welk gedrag gewenst is.
- Leerling gaat naar de bank (5 min.).
- Leerkracht is voorspelbaar in de consequentie - Bij de volgende waarschuwing zit je weer op de bank en na de pauze zit je op een aparte plek in de klas.

3e stap

- Leerling gaat naar de bank en na de pauze gaat de leerling op een aparte plek in de klas zitten.
- Nabespreking leerling en leerkracht na schooltijd
- Leerkracht informeert ouders.

Stappen tijdens gym

Grensoverschrijdend gedrag naar gym, tijdens omkleden en tijdens gym

1e stap

- Leerling krijgt een waarschuwing.
- Leerkracht benoemt concreet het ongewenste gedrag en welk gedrag gewenst is.
- Leerkracht is voorspelbaar in de consequentie - de eerstvolgende gymles doe je niet mee met gym en bij terugkomst zit je op een apart plekje in de klas.

2e stap

- Leerling krijgt een waarschuwing.
- Leerkracht benoemt concreet het ongewenste gedrag en welk gedrag gewenst is.
- Leerling gaat apart zitten bij gym (scheidsrechttersruimte).
- Leerling gaat bij terugkomst van gym op een ander (apart) plekje in de klas zitten.
- Tijdens gym 2e waarschuwing = die gymles niet meer afmaken + volgende missen.
- Leerkracht informeert ouders

2. Voorwaarden voor beleid

Om pestgedrag te kunnen voorkomen en/of aan te pakken hanteren we de volgende voorwaarden:

- Leerlingen, onderwijzend en niet onderwijzend personeel en ouders zien pesten als een 'probleem' waar serieus mee omgegaan moet worden. Het pesten kan ook buiten het gezichtsveld van leerkrachten voorkomen. Het is belangrijk dat het door ouders, leerlingen en anders betrokkenen gemeld wordt bij de leerkracht, zodat we er samen verantwoordelijk voor kunnen zijn.
- De Achtbaan wil pesten voorkomen. Dat vraagt een proactieve houding van betrokkenen zodat we pesten in een vroegtijdig stadium signaleren en het bespreekbaar maken.
- Het team van De Achtbaan kan pesten (in samenwerking met de ouders en de leerlingen) signaleren en stelling nemen.
- Op De Achtbaan praten we niet alleen over pesten, maar passen afspraken en omgangsregels toe in concreet gedrag en in concrete situaties. Hierbij wordt de nadruk gelegd op gedrag dat we willen zien. Op deze wijze wordt kennis omgezet in een vaardigheid: namelijk om positief met elkaar om te kunnen gaan.
- Uit de houding van alle medewerkers lezen kinderen af, dat er respect is voor elkaar en voor alle kinderen, medewerkers en ouders op De Achtbaan. Wij laten in ons gedrag duidelijk zien wat De Achtbaan verstaat onder een veilige school, waarin wij met respect omgaan met elkaar.
- Als ouders/verzorgers menen dat de school in gebreke is gebleven bij het oplossen van een pestprobleem volgens dit protocol dan kunnen zij onze vertrouwenspersoon inschakelen. De vertrouwenspersoon kan het probleem onderzoeken, een deskundige raadplegen en het bevoegd gezag adviseren.
- Op onze school is de vertrouwens-/contactpersoon Josee Louwen.

3. Wat wordt er onder pesten verstaan?

Onder pesten verstaan wij: het op systematische wijze toepassen van lichamelijk en/of geestelijk geweld door een of meer leerlingen ten opzichte van een andere leerling die niet (meer) in staat is zich te verdedigen. Pesten is dus niet hetzelfde als plagen. Plagerijtjes binnen redelijke grenzen vinden plaats binnen de sociale ontwikkeling van kinderen.

4. Signalen dat het kind gepest wordt

Dit kunnen o.a. zijn:

- Altijd een bijnaam, nooit de eigen naam noemen
- Zogenaamd leuke opmerkingen maken over een andere leerling
- Een andere leerling voortdurend ergens de schuld van geven
- Briefjes doorgeven met daarop tekst over een andere leerling
- Beledigen
- Opmerkingen maken over huidskleur, haardracht of kleding
- Isoleren en negeren
- Buiten school opwachten, slaan of schoppen
- Op weg naar huis achterna rijden
- Rond het huis “hangen” van het kind dat gepest wordt
- Spullen afpakken
- Schelden of schreeuwen tegen het slachtoffer
- Niet mee mogen doen tijdens het spelen
- Nooit gekozen worden bij spelletjes of feestjes
- Digitaal pesten waarbij ook het versturen van vervelende berichten wordt inbegrepen.

Leerkrachten en ouders moeten alert zijn op de manier waarop kinderen met elkaar omgaan en duidelijk stelling nemen wanneer bepaalde gedragingen hun norm overschrijden.

5. Activiteiten in het kader van preventie

Al een aantal jaren hanteren wij binnen de school de uitgangspunten van De Vreedzame School met als doel volgens een gestructureerde aanpak het sociale en emotionele klimaat in de klassen en de school te verbeteren. De leerlingen en leerkrachten leren zo om constructief conflicten op te lossen en om verantwoordelijkheid te nemen voor het oplossen van conflicten. Ook gebruiken we coöperatieve structuren om m.b.v. team en klassenbouwers de leerlingen als groep beter met elkaar om te laten gaan. Als we daar stap voor stap verbeteringen in aanbrengen, werken we ook aan veiligheid.

Hoe werken we daar in de klas aan?

- In de manier waarop we met kinderen omgaan.
- In de manier waarop we de kinderen bij de les betrekken, hen aanmoedigen, helpen, corrigeren, het gevoel geven dat ze ook fouten mogen maken.
- In de manier waarop we rekening houden met verschillen tussen kinderen. o In de manier waarop we het werken in de groep organiseren.
- In elke groep worden de afspraken en regels aan het begin van het schooljaar met elkaar gemaakt en vastgelegd. Deze afspraken worden zichtbaar op een centrale plek opgehangen. Ouders worden hierover geïnformeerd op de ouderavond. Gedurende het schooljaar blijven deze afspraken onderwerp van gesprek.

6. Als er dan toch gepest wordt

Het kan natuurlijk voorkomen dat ondanks alle maatregelen in de preventieve sfeer toch nog gepest wordt. Pesten gebeurt meestal stiekem en buiten het gezichtsveld van leerkrachten. Het is belangrijk dat het gemeld wordt door ouders, leerlingen of anders betrokkenen bij de leerkracht. Als pestgedrag wordt geconstateerd of gemeld gaan we over tot de volgende aanpak:

1. De gepeste ondersteuning geven.

De gepeste serieus nemen.

Aangeven dat je als leerkracht actie gaat ondernemen.

Medeleven tonen, luisteren en vragen: hoe en door wie wordt gepest.

Contact opnemen met ouders.

2. De pester stoppen.

In gesprek aangeven dat het pestgedrag wordt afgekeurd. Zoeken naar de reden van het pesten. Laten inzien wat het effect van zijn/haar gedrag is voor de gepeste.

Excuses laten aanbieden.

Aangeven dat je verwacht dat de pester zich houdt aan de afspraken en omgangsregels zoals die bekend zijn binnen De Achtbaan. Ingaan op eventuele sancties zoals binnenblijven, passend strafwerk maken of nablijven tot alle kinderen naar huis zijn.

Tenslotte afspraken maken over gedragsveranderingen. De naleving van deze afspraken komen aan het eind van iedere week in een kort gesprek met de leerkracht aan de orde. Waardeer nadrukkelijk positief gedrag.

Contact opnemen met ouders.

3. Meelopers aanspreken.

Meelopers zien wij als passieve pesters. Zij zijn medeplichtig en ondernemen niets om het pesten te stoppen. Er wordt niets gedaan voor het slachtoffer. Er wordt mee gelachen met de pester misschien wel omdat diegene bang is om zelf gepest te worden. Deze dingen worden bespreekbaar gemaakt in de groep. Informatie over pestgedrag valt niet onder “klikken”. De groep moet dit duidelijk ervaren.

Wijs de groep nog eens op de omgangs- en gedragsregels.

4. Dossier aanleggen.

De leerkracht maakt een verslag over de betreffende situatie en de gevolgde aanpak.

Ouders/verzorgers van de pester en de gepeste worden op de hoogte gebracht van de feiten.

5. Vragenlijst sociaal emotionele ontwikkeling Zien/kindbegrip

Elke leerkracht vult een vragenlijst (ZIEN) in om per leerling in kaart te brengen hoe de leerling binnen de groep functioneert. Leerlingen vanaf groep 6 vullen zelf ook een vragenlijst in. De gegevens geven ons inzicht in het sociaal emotioneel functioneren en welbevinden van de leerling. Binnen het leerlingvolgsysteem Parnassys worden handvatten aangereikt om verbeteringen aan te brengen binnen de groep en/of voor de individuele leerling.

6. Leerlingen weerbaar maken d.m.v. trainingen en/of Kidsskills Indien nodig wordt gezocht naar externe instanties die voor individuele kinderen trainingen verzorgen, denk bijvoorbeeld aan SOVA training. Intern kunnen we Kidsskills aanbieden. Hierbij leren kinderen om een probleem om te zetten in een vaardigheid.

7. Als het pesten door blijft gaan

Als het pesten doorgaat ondernemen we activiteiten waarbij alle vijf betrokken partijen (de gepeste, de pester, de meelopers, de leerkrachten en de ouders) aandacht krijgen, het zogenaamde vijfsporenbeleid.

Hulp aan het gepeste kind.

- Steunen, troosten, 'er zijn voor het kind'. Dit doen we in alle stilte en niet zichtbaar voor de pesters ter voorkoming van ongewenste reacties.
- Gesprekken met ouders, eventueel samen met de intern begeleider of directie.
- "Hoe verder"-afspraken maken met elkaar.

Aanpak van het gedrag van de pester

- Gesprek omdat de pester geen veiligheid heeft geboden aan medeleerlingen.
- Gesprek met ouders/verzorgers over de situatie. Aan hen vragen mee te werken om aan het probleem een einde te maken. Met ouders/verzorgers samen nagaan hoe deze situatie kan veranderen. Maken van een "hoe verder"-afpraak. Aangeven wat er van de pester wordt verwacht en wat er zal gebeuren als hij verder pest. Indien nodig worden deze afspraken schriftelijk vastgelegd (contract) en ondertekend door de leerling, zijn/haar ouders, de leerkracht en de directie.

Aanpak van de meelopers

- Maken van duidelijke afspraken via gesprekken.
- Gemaakte afspraken worden na bepaalde tijd geëvalueerd.
- Contact met ouders/verzorgers.
- Aantekening in het dossier van de leerling.

Leerkrachten (team)

- Gemaakte afspraken doorgeven
- Collectieve controle op afspraken. Bespreken in bouwvergaderingen. o Als ouders ervaren dat leerkrachten het probleem niet willen of kunnen zien is de inschakeling van directie en/of een vertrouwenspersoon mogelijk.

Ouders

Zoals uit bovenstaande blijkt worden de ouders geïnformeerd en betrokken bij de verdere activiteiten om het pesten te stoppen. Het spreekt voor zich dat ouders geen informatie krijgen over andere leerlingen.

8. Sanctiebeleid

Bij pestbeleid past ook een sanctiebeleid. Het moet voor iedereen duidelijk zijn welke maatregel bij welk gedrag genomen wordt. Het moet ook duidelijk zijn wie in welke situatie een sanctie kan opleggen.

Gedrag	Sanctie	Door wie
Eenmalig geconstateerd pestgedrag	Gesprek over omgangsregels. Ingaan op verschillende sancties.	Leerkracht
Pesten blijft doorgaan	Gesprek over omgangs-regels en opstellen van veranderplan. Suggesties: Lezen over pesten of pestgedrag. Opstel schrijven over pesten vanuit het perspectief van de gepeste. Gesprek met ouders over pesten	Leerkracht in samenwerking met IB en/of directie
Pesten blijft toch doorgaan	Gesprek met ouders/verzorgers Afspraken over te verwachten gedrag worden schriftelijk vastgelegd en getekend. Maatregelen om pestgedrag te voorkomen	Leerkracht in overleg met IB en/of directie.
Negatief gedrag blijft gehandhaafd. Geen verbetering merkbaar.	Schorsing- verwijdering	Directeur

9. Adviezen aan de ouders

Ouders van gepeste kinderen

- Houd de communicatie met uw kind open, blijf in gesprek met uw kind.
- Als pesten niet op school gebeurt, maar op straat, probeert u contact op te nemen met de ouders van de pester(s) om het probleem bespreekbaar te maken.
- Pesten op school kunt u het beste direct met de leerkracht bespreken.
- Door positieve stimulering en zgn. schouderklopjes kan het zelfrespect vergroot worden of weer terugkomen.
- Steun uw kind in het idee dat er een einde aan het pesten komt.

Ouders van pesters

- Neem het probleem van uw kind dat het anderen pest serieus.
- Raak niet in paniek; elk kind loopt kans pester te worden.
- Probeer achter de mogelijke oorzaak te komen.
- Maak uw kind gevoelig voor wat het anderen aandoet.
- Corrigeer ongewenst gedrag en benoem het goede gedrag van uw kind.
- Maak uw kind duidelijk dat u achter de beslissing van de school staat.

Alle andere ouders

- Neem ouders van het gepeste kind serieus.
- Stimuleer uw kind om op een goede manier met andere kinderen om te gaan.
- Corrigeer uw kind bij ongewenst gedrag en benoem goed gedrag.
- Geef zelf het goede voorbeeld.
- Leer uw kind voor anderen op te komen.
- Leer uw kind voor zichzelf op te komen.

10. Cyberpesten

De afgelopen jaren is het gebruik van de sociale media enorm gegroeid. Ook als school maken we steeds vaker gebruik van digitale contacten in de relatie tussen leerkrachten en kinderen en ouders. Als iedereen zich aan de regels en afspraken houdt bieden de sociale media mooie kansen en nieuwe mogelijkheden. Minder is dat er door het gebruik

van sociale media sprake is van cyberpesten. Dit gebeurt vaak buiten de schooltijd maar het ruziën en pesten gaat op school vaak door. Daar lijden schoolresultaten onder en er kan een onveilig klimaat ontstaan. Daarom is aanvulling op het huidige gedragsprotocol nodig.

Ook hier streven we naar een integrale aanpak in samenwerking met de ouders.

Wat verstaan we onder cyberpesten?

Er zijn verschillende vormen van cyberpesten:

- (anonieme) berichten versturen via app (schelden, roddelen, bedreigen)
- misbruik maken van privégegevens zoals het stelen van wachtwoorden en het aanmaken van nep accounts
- verspreiden van beeldmateriaal (foto's en filmpjes van mobieltjes)
- uitsluiting van whatsapp groepen
- haatposts via sociale media

Niet al deze vormen zul je vinden op de basisschool, maar toch is het van belang te weten waarin cyberpesten kan ontaarden.

De effecten hiervan kunnen namelijk vanwege het grote bereik erger zijn dan bij traditioneel pesten.

Wanneer ouders signalen krijgen van cyberpesten kunnen zij dit, in overleg met de leerkracht, bespreekbaar maken met andere ouders. Voor de aanpak ligt een gezamenlijke verantwoording. Andersom kunnen leerkrachten dit ook bespreekbaar maken wanneer zij signalen opvangen.

Wanneer de leerkracht signalen krijgt van ouders dat er door kinderen uit zijn/haar klas thuis gebruik gemaakt wordt van chatprogramma's, of er app-contacten tussen leerlingen zijn, bespreekt de leerkracht met de groep de voordelen én risico's hiervan. Ook hier moet de insteek zijn om het pesten te stoppen. Signalen nemen we daarom altijd serieus. Wanneer de leerkracht signaleert dat er sprake is van cyberpesten volgt hij/zij het stappenplan zoals beschreven onder punt [8](#)

[Sanctiebeleid](#) in dit gedragsprotocol.

In het gebruik van de sociale media hebben we de volgende afspraken met elkaar gemaakt:

- je bent zelf persoonlijk verantwoordelijk voor wat je communiceert via de sociale media, stelregel is dat als je het tegen je oma kunt vertellen dan kun je het ook op de sociale media zetten
- school organiseert voor alle ouders en jaarlijkse informatiebijeenkomst over het gebruik van sociale media
- het meenemen van een mobiele telefoon naar school is voor eigen verantwoording
- De leerlingen van de groepen 6, 7 en 8 leveren hun mobiel 's morgens bij binnenkomst in bij hun leerkracht en nemen deze aan het eind van de dag weer mee naar huis
- De leerlingen zijn zelf verantwoordelijk voor het inleveren van hun mobiele telefoon
- In de school wordt de mobiele telefoon door leerlingen niet gebruikt zonder toestemming van de leerkracht

Basisschool De Achtbaan.

Kindcentrum
De Achtbaan
Een **skos** school